

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 395. 396. De traditis bonis in villis Aliereshus, Hrochburghuhus, Leri et Astieieshus intra pagos Logne, Hessi Saxonicum, Derlingo et Norththuringi, nec non de origine comitum Schaumburgicorum et ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno
922 usque
942 re-
gnante
Heinri-
co I.

§. 395.

Tradidit bernhardus pro se et uxore sua frithuburg XVI iugera in *aliereshuf* (w) et in *hrothburghubuf* (x) I iurnalem et quidquid ad eum pertinet.

§. 396.

Tradidit dodico pro se et matre sua uuendilgard et fratre suo luithario I possessionem in *leri* (y) et quidquid illi habuerunt in loco.

De villa
Aljeres-
hus in
pago
Logne.

(w) *Aljeresbus* villam fuisse in pago *Logne*, docet nos abbas Saracho in Registro. Ex quo patet, subesse vicum *Allersbusen* in praefectura Uslar. Eadem ergo villa est, quam supra deprehendimus §. 376.

De villa
Hroth-
burghu-
sus in
pago
Hessi Sa-
xonico.

(x) *Hrothburghubus* erat sita in pago *Hessi Saxonico*, teste abbate Sarachone. Ex quo loci situ colligimus, designari *Rotenburgum* dynastiae *Defenberg* intra principatum *Paderbornensem*. Hunc locum *Rotenburgum* itaque probe discernere debemus 1) a *Rotenburgo* in ducatu *Magdeburgico*, 2) a *Rotenburgo* ad *Neccarum*, 3) a *Rotenburgo* ad *Fuldam*, 4) a *Rotenburgo* ad *Tubarim*, 5) a *Rotenburgo* in *Suecia*, 6) a *Rotenburgo*, ad comitatum *Tirolensem* spectante, 7) a *Rotenburgo* ad *Oenum*, 8) a *Rotenburgo* in principatu *Verdeni*, 9) a *Rodenberg* in comitatu *Schaumburgico* et 10) a *Rodenberg* in comitatu *Montano*, olim in archiepiscopatu *Colonienfi*. *Rotenburgum* nostrum situm est inter *Daseberg* et *Klingenberg*, et nunc refertur ad iura nobilium dominorum de *Spiegel*. Olim autem spectauit ad *Bernhardum*, quem supra §. 104. not. (1) patrem *Bernhardi* comitis palatini *Saxoniae* fuisse, iudicauimus. Ad *Wiseram* et in principatu *Gotingensi* hunc palatinum *Bernhardum* comitatum suum habuisse anno 970, patet e diplomate caesaris *Otonis*, adfirmantis, villam *Gemmet*, id est, *Gümbte*, ad *Vifurgim* sitam in praefectura *Uslar*, fuisse in comitatu *Bernonis* seu *Bernhardi*. *Berno* et *Bernhardus* vnum idemque nomen est. Cum itaque ex traditionibus nostris pateat, tam patrem *Bernhardum* quam filium eius cognominem in eadem regione bona hereditaria possedisse, nemo infitiri aufit, *Bernhardum* iuniorem fuisse nullum alium, nisi ante commemoratum palatinum. Quia porro et *Bernhardus* noster in pago *Hessi Saxonico* bona tenuit, probabile nobis videtur, uxorem eius *Frithuburgam* genus retulisse ad *Ludolfinam* stirpem, vtpote quae in eodem pago bona hereditaria habuit. Probabiliter ex hac cognatione cum caesarea familia imperatoris *Otonis* fluxit gratia in *Bernhardum*, *Frithuburgae* filium. Haec caesarem impulit, ut illum crearet *Saxoniae* nostrae palatinum Comitem.

De villa
Leri
in pago
Derlingo.

(y) *Leri* villa erat in pago *Derlingo*, testante Sarachone in Registro. In eo porro haec leguntur verba: *In leri in pago derlingo continentur LXXXX iugera, que habent gerward, veindac, bering, et ada, et persolaunt XXXVIII modios siliginis, LXXX modios auene, IIII pannos, et III oues.* E quibus verbis patet, significari vicum *Lere* in Principatu *Wolferbuttelano* intra praefecturam *Campen*. Eiusdem villae meminit comes *Adolfus Schauenburgicus* in litteris anno 1234, quas, cum simul doceant, comites *Schauenburgicos* in eadem regione, in qua olim pagus *Derlingo* erat, bona tenuisse hereditaria, e *MScto* inferere ex usu erit. En diploma.

Adolfus dei grā comes de *Schauenburg* uniuersis Xpi fidelibus tam presentis temporis quam futuri cupimus notum esse quod nos ob amorem retributionis eterne et nrorum in remedium peccatorum tres mansos proprietatis nre fitos in paruo *Schepensfede* quos *Baldewin* marschalcus de *Volkmerode* de manu nra iure pheodali et nobis resignauit ecclie de *Riddagshufen* contulim? cum omnib? atinentiis suis donatione perpetua possidendos pro his uero mansis recepim? a pdco *Baldewino* alios tres mansos proprietatis sue fitos in *Voltsen* et unum in *Lere* quos ei porrexim? a nobis eo iure quo pcedentes noscitur habuisse. Ne autem aliqua in posterum possit suboriri vexatio, boni testimonii uiros qui huic nre donationi assiterunt presenti carte fecim? annotari et eorum nomina sunt hec. frater noster *Bruno* spofie in *Lubek*. *Ludolfus* comes de *halremunt*. *henricus* comes de *Dannenberg*. *henricus* comes de *Waldenberg*. *Tideric* de *Adenois*. *Echbertus* et *Burchardus* de *Wolferbutle*. Insuper ut hec res ex hoc nunc deinceps firma pmaneat

et

tradiderunt duo fratres *Asic* et *Ailbern* pro proximo suo *Bozo* I iuralem et I
mancipium in *Astieieshus* (2)

§. 397. et gubernante Corbeiam Folcmaro I.

et inconuulsa hanc paginā testimonialē, inde conscriptā sigilli n̄ri munimine iussim⁹ roborari. Datum halberstad anno dñi M. CC. XXX. IIII. X. kal. februarii.

In hoc diplomate procul dubio *paruum Scheppensede* est vicus *kleinen Scheppensfed*, iter vnus horæ situs ab vrbe Brunswico, et dimidiæ horæ a monasterio *Ridagshusen* distans: *Volssem* est *Voltzen* vicus in præfectura *Wolfenbittel* ab vrbe Brunswico versus orientem iter duarum horarum disiunctus. Cum igitur supra §. 188. et 360. deduxerimus *Schaumburgicos* comites a progenitoribus comitum de *Walbeck*, *Supplinburg* atque *Anhalt*; litteræ allatæ sunt indicio, eos tenuisse intra eandem regionem bona hereditaria, in qua ipsa possederunt et *Walbecenses* et *Supplinburgici* et *Anhaltini*. *Luitbarius* autem, frater *Dodiconis*, videtur fuisse *Luitbarius dux*, quem anno 929 in pugna a *Sclauis* occisum esse, *Corbeiensis* nostri in factis suis referunt, vti supra §. 188. vidimus. Nec dubium fere remanet, quin intelligi debeat *Abauus Thiamari* episcopi *Merseburgensis*, qui e comitibus *Walbecensibus* originem traxit, et qui eiusdem *Luitbarii* p. 326. meminit his verbis: *Henricus rex (auceps) has regiones sibi fecit tributarias, Bobemiam, Dalemiciam, Obetritor, Wilcior, Hevellor, et Redarios, qui statim rebelles aliosque ad hæc concitantes urbem Wallisleue oppugnant, destruunt, et incendunt. Ad hoc vindicandum nosler conuenit exercitus, et Luncin ciuitatem obsidens, socios eorundem, eos defendere cupientes, inuadit, et pauci effugientibus profrauit, urbem quoque præfatam acquisiuit. Ex nostris autem duo AB AUI MEI VNO NOMINE, QVOD LY THER sonat, signati milites optimi, et genere clarissimi, decus et solamen patriæ, nonis septembris cum multis aliis oppetere. Cum autem pugna eadem, in qua nosler Luitbarius occisus, 4 die Septembris anno 929 commissa sit, sequitur, hanc traditionem a *Dodicone* seu *Theodorico* fuisse peractam post 4 Septembris diem eiusdem anni. Videntur eodem tempore cum *Dodicone* nepotes eius, *Asic* atque *Ailbern*, *Corbeiam* accessisse. De quibus memoratur sequenti traditione.*

- (2) *Villa Astieieshus* collocatur ab abbate *Sarachone* in pago *Northburingi*. Hæc villa desolata fuerit oportet. Situm eius indagare non potuimus. In regione, in qua olim pagus *Northburingi* erat, reperiuntur quidem vici *Allenbusen*, atque *Orthbusen*, quorum ille ditioi liberorum baronum de *Schulenburg* subest, hic vero est desolatus. Olim vero hic exstitit haud procul a vico *Rottmersleben* in præfectura *Aluensleben*. Statuere non audemus, vnum ex illis ad villam nostram *Astieieshus* congruere. Docti *Magdeburgenses* atque *Anhaltini* in situm eiusdem melius inquirent, obsecro. Digna sane ex nostrâ sententiâ res est, quæ pensitetur quam accuratissime, utpote quæ multum facit ad maiorem perspicuitatem demonstrandæ originis principum de *Anhalt*. Ea enim in sententia sumus, quamvis loci illius situs nobis nondum cognitus sit accurate, *Asiconem* atque *Ailbernum* fratres, qui in eadem villa quædam tradiderunt, fuisse satores serenissimorum principum de *Anhalt*, ac palatinorum comitum *Saxonie* de *Sommerschenburg*. *Bozo*, pro quo eadem traduntur, quique eorum proximus appellatur, sororius eorum fuisse videtur. Vocabulum *proximi* in his traditionibus adhiberi pro sororio, iam supra vidimus. *Bozo* ille et ipse in pugna illa acerrima ad *Albiam* anno 929 occisus erat. Ipse forsitan pater fuit illius *Beziconis*, qui anno 984 a *Ditmaro T. I. Leibn.* p. 348. appellatur *Ekkibardi* germanus, et cognatus *Esiconis* comitis nostri. *Ailbernum*, *Athelberonem* seu *Adelbertum*, fuisse palatinum *Saxonie* comitem ac auum maternum *S. Bernwardi* episcopi *Hildesensis*, iam supra vidimus. Possidisse hunc Comitem palatinum bona, in pago *Northburingi* sita, id non potest in dubium reuocari. Probabilissime existimatur ille demum, palatino *Bernone*, qui anno 973 adhuc in vivis erat, mortuo, a cæsare creatus palatinus comes *Saxonie*. Ipse *Athelbero* e vita excessit anno 977, vti supra (§. 188.) e vita *S. Bernwardi* demonstrauimus. Diu igitur *Athelbero* palatinatui præesse non potuit. Neque *Asic* iam anno 930 comes fuisse videtur. Cum itaque *Athelbero* atque *Asic* anno 930 bona quædam tradiderint ecclesiæ nostræ, tunc neque *Athelbero* comes palatinus,

Ggg g

latinus,

Ab anno
916 usque
942 re-
gnante
Henri-
co I.
et guber-
nante
Corbe-
iam
Folcma-
ro I.

Latinus, neque *Asc* comes nuncupari potuerunt. Verisimillime eodem tempore ipsi adhuc erant circiter viginti annos nati. *Asconem* adhuc vixisse anno 984, demonstrabimus infra. Eo enim anno cum altero fratrum suorum, *Thiadrico*, Corbeiae praesto erat, et pro anima fratris sui *Liutharii* quaedam tradebat. Hic *Liutharius* videtur fuisse auus paternus episcopi Merseburgensis *Ditmari*. Cum itaque huius *Liutharii* pater, ipso *Ditmario* teste, fuerit *Luitharius* dux, anno 929 occisus, sequitur inde, *Dodiconem* fratrem *Liutharii* ducis fuisse patrum *Liutharii*, *Asconis*, *Thiadrici* atque *Ailberni*, ac horum patrem fuisse *Luitharium ducem*. Si igitur dare nolis, *Liutharii* ducis patrem, auum ac proauum, fuisse *Frihericum*, *Odonem* comitem, atque *Abbonem* principem, quamvis id verisimillimum sit; negare tamen non poteris, *Luitharium ducem* fuisse patrem *Liutharii*, *Atbelveronis*, *Thiadrici* atque *Asconis*. Horum dominorum consanguineus erat abbas Corbeiensis *Folcmarus*, vii exponemus in *Historia* nostra *Corbeiensis*. Hinc credimus, illis dominis cogitationes subnatas fuisse de hereditariis suis bonis ecclesiae nostrae tradendis. Tempore abbatis *Godescalci Folcmarus* ille monasterio sese adgregavit Corbeiensis. Cumque illum *Heinricus* auceps in diplomate quodam haecenus inedito appellet sibi consanguinitate coniunctum, nullum eum fuisse alium putamus, quam filium *Liutharii I* atque *Enda*, filiae *Luidolfi* ducis Saxoniae. Hinc neminem posse praeterire censemus, *Folcmarum* eundem fuisse, pro quo pater eius *Luitharius* (§. 317) bona quaedam, ad *Redenestorpe* in pago *Hardego* sita, tradidit, cum illum offerret Deo ad reliquias sanctorum martyrum, *Stephani* atque *Viti*. Sororem eiusdem *Folcmar* nominat *Abbo* de *Dalem* in *Chronico Groningensi MScto Katarinam*, praedicans, eam nupsisse *Lippoldo* dynastae de *Luthorste*. An vero sic recte praedicauerit *Abbo* ille, expromemus alio tempore. Illud interim e supra deductis patet, *Dodiconem*, *Ailbernum* atque *Asconem* bona sua tradidisse tempore praesidentis abbatis *Folcmar*, qui, cum totam *Sifridi* comitis insignem hereditatem in pago *Hardgo* in et extra urbem *Groningen* anno 936 acquisuerit, testante diplomate supra (§. 163) allato, plures fortasse traditores in monasterio suo non vidit. Forlan putabant aliqui, abbatiam nostram sat auctam diuitiis et fortunis penitus locupletatam esse, vel munera sua parua non fore gratissima. Totos enim comitatus tradere, omnibus datum non erat. *Marcwardum* itaque, *Sigfridum* ac *Sibertum*, qui in seqq. §§. quaedam donarunt, bona sua tradidisse, gubernante adhuc Corbeiam *Folcmaro*, statuere non audemus. Probabilissime enim existimantur illi bona sua largiti tempore abbatis Corbeiensis *Bouonis*. Paragraphus 400 nos docet, Erponem sua tradidisse ecclesiae nostrae, praesente abbate *Gerberno*, qui praefuit ab anno 949 vsque ad 966. Ipse *Folcmarus* mortuus est, testante *Chronico* nostro MScto et coetaneo ad annum 942. VI. Non. Octobris, quo decedente, ad eundem annum gubernator abbatiae nostrae electus est *Bouo*, serenissimis itidem parentibus natus, ecclesiae autem Corbeiensis non multum utilis, quippe quae sub eo haud magna accepit incrementa. *Widekindus* noster id indicare videtur, vbi *Annal*. L. III. p. 651 in verbis iam supra §. 174 not. (h) adductis asserit, *Bouonem abbatem fuisse virum sapientem ac clarum, a Deo Corbeiensibus ostensum, sed non concessum*. Cum enim ipse *Otonis Magni* consanguineus esset, vii l. c. ostendimus, in aula caesaris plus versabatur, quam in monasterio nostro. In aula caesaris eum *Bruno* quondam frater monachus et regis frater adiuuabat in acquirendis quibusdam priuilegiis, quorum iam supra quaedam adduximus, ac plura in *Historia Corbeiensis* producemus. Fortasse autem eius absentia in causa fuit, vt in aliis commodis abbatiae nostrae augendis multi benevolentiam suam illi accommodare non potuerint. Esto ergo, non plures, quam tres dominos, munera sua ecclesiae Corbeiensis attulisse, gubernante eandem *Bouone III*. Eo vero abbatiae nostrae praesidente, sceptrum Germaniae tenebat *Otto* cognomento *Magnus*. Anno enim 936 eius gloriosissimus pater *Heinricus*, Sclauis anno 929 subactis, Ungariis anno 932 et 933 debellatis, et Danis anno 934 superatis, felici leto egregios finiuit labores, eique successit in dignitate regali eius filius *Otto*. Quilibet ergo facillime percipit, nos oportere consignationem annorum ad marginem appositam mutare, et nouam inchoare sectionem.

TRA-